

Mestský úrad v Trenčíne

Mestské zastupiteľstvo v Trenčíne

V Trenčíne 17.09.2026

Návrhy na udelenie čestného občianstva mesta Trenčín a návrh na udelenie ceny mesta Trenčín

Predkladá:

Mgr. Richard Rybníček
primátor mesta

Návrh na uznesenie:

na samostatnej prílohe

Spracovala:

JUDr. Katarína Mrázová
vedúca útvaru právneho

Mgr. Dorota Žáčiková
útvar právny

Zodpovedná osoba:

Mgr. Miriama Koreňová
poverená riadením kancelárie primátora

V Trenčíne dňa 08.09.2026

Dôvodová správa

I.

(k návrhu na udelenie štátneho občianstva mesta Trenčín)

Podľa článku 2 ods. 1 Všeobecne záväzného nariadenia č. 4/2006 o udeľovaní Čestného občianstva mesta, Ceny mesta, Ceny primátora a Čestných pôct mesta schváleného Mestským zastupiteľstvom v Trenčíne dňa 23.02.2006 uznesením č. 697 (ďalej len „VZN č. 4/2006“) *„Čestné občianstvo mesta (ďalej len "čestné občianstvo") ako najvyššie osobné vyznamenanie udelené mestom Trenčín môže udeliť mestské zastupiteľstvo (ďalej len "MsZ") osobám, ktoré sa zvlášť významným spôsobom zaslúžili o rozvoj a zveľadenie mesta, ochranu jeho záujmov a šírenie jeho dobrého mena doma a vo svete, alebo ktorí obohatili ľudské poznanie vynikajúcimi tvorivými výkonmi, ako prejav úcty významným predstaviteľom európskej a svetovej politiky, vedy a kultúry, ktorí sa zaslúžili o rozvoj vzájomných vzťahov a medzinárodnej propagácie mesta Trenčín.“*.

Podľa čl. 2 ods. 2 VZN č. 4/2006 *„Čestné občianstvo môže byť udelené občanom Slovenskej republiky, cudzím štátnym príslušníkom, a to aj „in memoriam“.“*.

Podľa čl. 2 ods. 7 VZN č. 4/2006 *„Návrh na udelenie čestného občianstva na schválenie MsZ predkladá primátor mesta po odsúhlasení návrhu všetkými členmi komisie a po obdržaní súhlasného vyjadrenia nominovaného, ktoré zabezpečí kancelária primátora.“*.

Podľa čl. 2 ods. 8 VZN č. 4/2006 *„O udelení čestného občianstva rozhoduje MsZ hlasovaním 3/5 väčšinou všetkých poslancov v tajnom hlasovaní.“*.

Podľa čl. 2 ods. 9 VZN č. 4/2006 *„O udelení čestného občianstva sa vydáva listina, ktorá obsahuje meno a priezvisko čestného občana a dátum udelenia čestného občianstva. Listina sa vyhotovuje v štátnom jazyku v súlade s platnou právnou úpravou, je opatrená erbom mesta, suchou pečaťou mesta a podpisom primátora. Ak je pocteným cudzí štátny príslušník, listinu je možné vyhotoviť aj v jazyku pocteného. K listine sa poctenému odovzdá i vecný dar významnej umeleckej hodnoty. Poctenej osobe náleží titul „Čestný občan mesta Trenčín“.“*.

Podľa čl. 2 ods. 10 VZN č. 4/2006 *„Odovzdanie listiny a vecného daru poctenému sa vykonáva slávnostným spôsobom, spravidla na mimoriadnom zasadnutí MsZ. Poctený sa pri tejto príležitosti alebo pri svojej prvej návšteve mesta zapisuje do Pamätnej knihy mesta.“*.

Podľa čl. 2 ods. 11 VZN č. 4/2006 *„Ak sa udeľuje čestné občianstvo „in memoriam“, listinu a vecný dar prevezmú dediči pocteného.“*.

Primátor mesta Trenčín týmto predkladá návrh na udelenie čestného občianstva mesta Trenčín „in memoriam“ nasledovným nominantom:

1. Ľudovítovi Stárkovi

Čestné občianstvo navrhuje primátor mesta Trenčín udeliť nominantovi Ľudovítovi Stárkovi z dôvodu, že s jeho menom je spojené založenie Fakultnej nemocnice Trenčín, vtedy nazývanej ako župný špitál. Propagoval kult trenčianskych pustovníkov Sv. Andreja – Svorada a Benedikta a dal zrekonštruovať niektoré objekty na Skalke. Taktiež sa pričínal na zalesnení dovtedy holých kopcov v okolí Trenčianskeho hradu – Lesopark Brezina. Ako trenčiansky historik a kňaz v roku 1852 očistil a pre verejnosť po storočiach zabudnutia znovuobjavil slávny rímsky nápis na trenčianskej hradnej skale a vydal publikáciu Wegweiser in der Trentscher Burg-Ruine und Umrisse der Geschichte der k. Freistadt und Burg Trentschen, kde zhrnul svoje poznatky o kultúrnych hodnotách a histórii Trenčína.

Životopis nominanta je súčasťou prílohy č. 1 tohto materiálu.

Čestné občianstvo sa udeľuje nominantovi „in memoriam“.

Mestu Trenčín nie je známy okruh dedičov nominovaného, ktorému primátor mesta Trenčín navrhuje udeliť čestné občianstvo „in memoriam“, a preto návrh na udelenie čestného občianstva nominantovi bude Mestskému zastupiteľstvu predložený bez súhlasného vyjadrenia dedičov nominovaného. Život nominovaného je spojený s Nitrianskym biskupstvom, kde pôsobil a ktoré dnes uchováva jeho historický a duchovný odkaz. Ani Nitrianske biskupstvo nedisponuje informáciou o okruhu dedičov. Nitrianske biskupstvo preto bolo upovedomené o udelení čestného občianstva mesta Trenčín nominantovi. Vzhľadom na túto skutočnosť, pri udeľovaní čestného občianstva nominantovi slávnostným spôsobom podľa čl. 2 ods. 10 VZN č. 4/2006 bude listina odovzdaná Nitrianskemu biskupstvu, pričom bolo oboznámené, že vecný dar mu odovzdaný nebude. V prípade, ak sa preukáže fyzická osoba, že je oprávnený dedič nominovaného, bude vecný dar odovzdaný tomuto oprávnenému dedičovi nominovaného dodatočne.

2. Doc. PhDr. Vladimírovi Predmerskému, CSc.

Čestné občianstvo navrhuje primátor mesta Trenčín udeliť nominantovi Doc. PhDr. Vladimírovi Predmerskému, CSc. z dôvodu, že sa celoživotne preslávil ako významný pedagóg, zakladateľ špeciálneho školstva a starostlivosťou o znevýhodnené deti na Slovensku. Podstatnú časť svojho života prežil v Trenčíne, kde sa pričínal o vznik Štátnej pomocnej školy v Trenčíne pre zdravotne znevýhodnené deti a vzniku Zemskeho spolku starostlivosti o slabomyseľných na Slovensku so sídlom v Trenčíne.

Životopis nominanta je súčasťou prílohy č. 2 tohto materiálu.

Čestné občianstvo sa udeľuje nominantovi „in memoriam“.

Vzhľadom na skutočnosť, že primátor mesta Trenčín navrhuje udeliť čestné občianstvo „in memoriam“, kancelária primátora oslovila predpokladaných dedičov nominovaného na základe dostupných informácií, ktoré získala. Tieto osoby podpísali čestné vyhlásenia, ktorými deklarovali svoje postavenie a oprávnenosť nároku a preto bol súhlas s udelením čestného občianstva zabezpečený od týchto osôb. Rovnako im bude pri slávnostnom odovzdaní podľa čl. 2 ods. 10 VZN č. 4/2006 odovzdaná pamätná listina a vecný dar.

3. MUDr. Silvestrovi Krčmérymu, CSc., Dr.h.c.

Čestné občianstvo navrhuje primátor mesta Trenčín udeliť nominantovi MUDr. Silvestrovi Krčmérymu, CSc., Dr.h.c., z dôvodu celoživotného prínosu v boji za slobodu, ľudské práva a demokraciu, ako aj jeho kľúčovú rolu v náboženskom disente. Stal sa symbolom protikomunistického odporu, keď 24.júna 1954 stál pred súdom v Trenčíne a povedal: „Vy máte v rukách moc, ale my máme pravdu!“.

Životopis nominanta je súčasťou prílohy č. 3 tohto materiálu.

Čestné občianstvo sa udeľuje nominantovi „in memoriam“.

Vzhľadom na skutočnosť, že primátor mesta Trenčín navrhuje udeliť čestné občianstvo „in memoriam“, kancelária primátora oslovila predpokladaných dedičov nominovaného na základe dostupných informácií, ktoré získala (o. i. aj od členov komisie na udeľovanie občianstva a ceny mesta Trenčín). Tieto osoby podpísali čestné vyhlásenia, ktorými deklarovali svoje postavenie a oprávnenosť nároku a preto bol súhlas s udelením čestného občianstva zabezpečený od týchto osôb. Rovnako im bude pri slávnostnom odovzdaní podľa čl. 2 ods. 10 VZN č. 4/2006 odovzdaná pamätná listina a vecný dar.

4. Márii Holoubkovej Urbasiównej

Čestné občianstvo navrhuje primátor mesta Trenčín udeliť nominantovi Márii Holoubkovej Urbasiównej z dôvodu, že v meste Trenčín prevádzkovala svoj fotoateliér, ktorý pomenovala Foto Holoubková, kde tvorila unikátne zábery krajiny, hradov, národopisných krojov a dokumentárne snímky. Pred objektívom jej pózoval prezident T.G. Masaryk, Andrej Hlinka, Ján Golian, či Edvard Beneš a mnoho ďalších známych česko-slovenských osobností.

Čestné občianstvo sa udeľuje nominantovi „in memoriam“.

Vzhľadom na skutočnosť, že primátor mesta Trenčín navrhuje udeliť čestné občianstvo „in memoriam“, kancelária primátora oslovila predpokladaných dedičov nominovaného na základe dostupných informácií, ktoré získala (o.i. aj od členov komisie pre udeľovanie občianstva a cena mesta Trenčín). Tieto osoby podpísali čestné vyhlásenia, ktorými deklarovali svoje postavenie a oprávnenosť nároku a preto bol súhlas s udelením čestného občianstva zabezpečený od týchto osôb. Rovnako im bude pri slávnostnom odovzdaní podľa čl. 2 ods. 10 VZN č. 4/2006 odovzdaná pamätná listina a vecný dar.

Životopis nominanta je súčasťou prílohy č. 4 tohto materiálu.

II.

(k návrhu na udelenie ceny mesta Trenčín)

Podľa článku 3 ods. 1 Všeobecne záväzného nariadenia č. 4/2006 o udeľovaní Čestného občianstva mesta, Ceny mesta, Ceny primátora a Čestných pôct mesta schváleného Mestským zastupiteľstvom v Trenčíne dňa 23.02.2006 uznesením č. 697 (ďalej len „VZN č. 4/2006“) *„Cena mesta (ďalej len "cena mesta") je ocenením udeľovaným MsZ jednotlivcom, a to aj „in memoriam“ alebo kolektívom za:*
a/ vynikajúce tvorivé výkony a významné výsledky vedeckej, technickej, umeleckej, publicistickej a verejnoprospešnej činnosti,
b/ činnosť, ktorou sa významným spôsobom pricinili o ekonomický a kultúrny rozvoj mesta, jeho propagáciu doma i v zahraničí,
c/ záchranu ľudských životov a majetku mesta a jeho občanov.“.

Podľa čl. 3 ods. 2 VZN č. 4/2016 *„Stálym osobitným poradným orgánom na posúdenie návrhov na udelenie ceny mesta je komisia zriadená v zmysle Článku 2, ods. 5.“.*

Podľa čl. 3 ods. 5 VZN č. 4/2006 *„Návrh na udelenie ceny mesta na schválenie MsZ predkladá primátor mesta po odsúhlasení návrhu všetkými členmi komisie.“.*

Podľa čl. 3 ods. 6 VZN č. 4/2006 *„O udelení ceny mesta rozhoduje MsZ hlasovaním 3/5 väčšinou všetkých poslancov v tajnom hlasovaní.“.*

Podľa čl. 3 ods. 7 VZN č. 4/2006 *„Cenu mesta tvorí finančná odmena vo výške 3319,39 € a plaketa zobrazujúca erb mesta Trenčín s nápisom "Cena mesta Trenčín". Vyznamenanej osobe alebo vyznamenanému kolektívu náleží titul "Nositeľ Ceny mesta Trenčín". O udelení ceny mesta sa vydáva listina.“.*

Podľa čl. 3 ods. 8 VZN č. 4/2006 *„Listina obsahuje meno a priezvisko oceneného jednotlivca alebo názov kolektívu s uvedením mena a priezviska jeho vedúceho i ďalších členov a dátum udelenia ceny mesta. Listina je opatrená erbom mesta, suchou pečaťou mesta a podpisom primátora.“.*

Podľa čl. 3 ods. 9 VZN č. 4/2006 *„Odovzdanie ceny mesta sa uskutočňuje slávnostným spôsobom na slávnostnom zasadnutí MsZ pri významných príležitostiach mesta. Nositeľ ceny mesta sa zapíše do Pamätnej knihy mesta.“.*

Primátor mesta Trenčín týmto predkladá návrh na udelenie ceny mesta Trenčín nominantovi PhDr. Oľge Hodálovej na odsúhlasenie. Cenu mesta navrhuje primátor mesta Trenčín udeliť nominantovi PhDr. Oľge Hodálovej z dôvodu, že ako predsedníčka Židovskej náboženskej obce Trenčín osobne viedla a manažovala projekt komplexnej obnovy, rekonštrukcie a secesnej synagógy v Trenčíne a tým sa podieľa na zachovávaní kultúrneho dedičstva. Aktívne pôsobí ako podpredsedníčka Ústredného zväzu židovských náboženských obcí na Slovensku. Svoju prácu dlhodobo zameriava na rozvíjanie medzikultúrneho dialógu, inklúziu, toleranciu

a sociálnu demokraciu. Zároveň ocenenie navrhuje aj za zachovanie spomienky a pamiatky na židovských spoluobčanov, ktorí boli vyvezení z Trenčína do koncentračných táborov v rokoch 1942-1944.

Životopis nominanta je súčasťou prílohy č. 5 tohto materiálu.

Stanovisko Komisie pre udeľovanie
čestného občianstva a ceny mesta Trenčín
k všetkým nominantom na udelenie čestného
občianstva a cenu mesta :

súhlas zo dňa 12.08.2026

Na základe vyššie uvedených skutočností navrhujeme, aby Mestské zastupiteľstvo v Trenčíne udelilo čestné občianstvo mesta Trenčín a cenu mesta Trenčín uvedeným nominantom.

Návrh uznesenia:

Mestské zastupiteľstvo v Trenčíne

1. udeľuje

čestné občianstvo mesta Trenčín nominantovi Ľudovítovi Stárkovi narodenému 30. marca 1803 v Bratislave

2. udeľuje

čestné občianstvo mesta Trenčín nominantovi Doc. PhDr. Vladimírovi Predmerskému, CSc. narodenému 19. februára 1902 v Lubine

3. udeľuje

čestné občianstvo mesta Trenčín nominantovi MUDr. Silvestrovi Krčmérymu, CSc., Dr.h.c. narodenému 5. augusta 1924 v Trnave

4. udeľuje

čestné občianstvo mesta Trenčín nominantovi Márii Holoubkovej Urbasiównnej narodenej 3. apríla 1898 na predmestí Cieszyna

5. udeľuje

cenu mesta Trenčín nominantovi PhDr. Oľge Hodálovej narodenej 10. novembra 1946 v Martine

Životopis nominanta na udelenie čestného občianstva mesta Trenčín

L'udovít Stárek

Iné mená: Sztarek Ludovicus sen. Abbas, Can

Tituly: honorárny kanonik, titulárny opát, historik

Dátum a miesto narodenia: 30. marec 1803; Bratislava

Dátum a miesto vysvätenia: 22. apríl 1826

Dátum a miesto úmrtia: 22. marec 1863; Trenčín

Absolvoval trenčianske gymnázium a v štúdiách pokračoval v Nitre. Filozofiu a teológiu študoval v Biskupskom kňazskom seminári svätého Ladislava kráľa v Nitre. Bol vynikajúcim študentom, a preto štúdiá dokončil už roku 1824. Keďže však nemal predpísaný vek, diakonské svätenie mu udelili až v roku 1825 a kňazské svätenie prijal až 22. apríla 1826.

Už pred vysviackou a krátko aj po nej bol zástupcom riaditeľa diecéznej kancelárie a v roku 1827 sa stal kaplánom v Žiline a od roku 1833 zasa riaditeľom tunajšieho novo vytvoreného Biskupského sirotinca. V r. 1836 ho povýšili na titulárneho opáta, stal sa aj honorárnym kanonikom. V roku 1845 ho slobodné kráľovské mesto Trenčín zvolilo za svojho farára, kde pôsobil až do svojej smrti. V Trenčíne sa stal aj dekanom a v roku 1855 ho vymenovali za titulárneho cikádorského opáta. Krátko bol aj riaditeľom trenčianskeho gymnázia. Bol asesorom súdnej tabule Trenčianskej stolice.

V Žiline usporiadal mestský archív a vypracoval jej prvé syntetické dejiny - Historia civitatis Solna ex actis archivii exarata ac deducta (Dejiny mesta Žilina vypísané a zostavené z archívnych listín). V rukopise ostali podobne aj jeho dejiny Trenčína, z ktorých vydal iba časť - Wegweiser in der Trentscher Burg-Ruine und Umrisse der k. Freistadt und Burg Trentschin (Sprievodca po trenčianskej hradnej zrúcanine a obrysy kráľovského slobodného mesta a hradu Trenčín, Bratislava 1852), kde zhrnul svoje poznatky o kultúrnych hodnotách a histórii Trenčína. Rímsky nápis na skale Trenčianskeho hradu bol známy dávno, ale upadol do zabudnutia, práve on ho znovuobjavil 11. apríla 1852, keď sa zrútil mohutný topoľ. O dva roky uverejnil v Katolíckych novinách správu o tomto objave aj svoj nesprávny preklad nápisu.

Dva spisy venoval Mariánskej spoločnosti, ktorú obnovil v rámci trenčianskeho gymnázia - Historia sodalitatum B. Mariae virginis (Dejiny spoločnosti Blahoslavenej Márie Panny, Bratislava 1855) a Orationes dum sodalitas immacolatae conceptionis B. Mariae virginis in gymnasio Trenchiniensi instauraretur, dictae (Prednesené prosby v čase ustanovenia Bratstva Nepoškvrneného Počatia Blahoslavenej Márie Panny v trenčianskom gymnázii).

Bol veľkým ctiteľom benediktínskych pustovníkov sv. Andreja-Svorada a sv. Benedikta. Vydal aj prácu o sv. Benediktovi - Píseň o Benediktovi, pustevníkovi a mučeníkovi trenčanském (Bratislava 1852). Usporiadal zbierku a z jej výnosu dal zrekonštruoval niektoré objekty na Skalke.

S jeho menom je spojené založenie Fakultnej nemocnice Trenčín, vtedy nazývanej ako župný špitál. Taktiež sa pričinil na zalesnení holých kopcov v okolí Trenčianskeho hradu – Lesopark Brezina.

Ľudovít Stárek, ktorého život a dielo pripomínajú v Trenčíne dve pamätné tabule a ulica nesúca jeho meno, zomrel 22. marca 1863 v Trenčíne.

Životopis nominanta na udelenie čestného občianstva mesta Trenčín

Doc. PhDr. Vladimír Predmerský, CSc.

Vladimír Predmerský sa narodil 19. februára 1902 v Lubine pri Novom Meste nad Váhom, ako 14. dieťa svojich rodičov: učiteľa Alberta Predmerského a Pavlíny, rod. Trančíkovej. Absolvoval štúdium základnej školy, meštianskej školy, Učiteľské ústavy v Marmošskej Sihoti a Modre.

10. 8. 1925 sa oženil s Margitou Ábelovou, s ktorou vychovali dvoch synov – Miloša a Vladimíra a dve dcéry – Darinu a Nadeždu.

Učiteľské začiatky v úlohe kočujúceho učiteľa si vyskúšal v Drietome, Hámroch, v Moravskom Lieskovom, Vrbovcích a v Chvojnici, kde učil tzv. Rimavčatá, štátne siroty, ktoré si po ťažkej fyzickej práci chodievali do školy oddýchnuť, čo pôsobilo na mladého, ambiciózneho učiteľa veľmi negatívne, odstrašujúco až zúfalo. Práve v tomto prostredí stretol prvých epileptikov a deti s rôznym zdravotným postihnutím a špecifickými výchovno-vzdelávacími potrebami.

V roku 1929 nadobudol kvalifikáciu pre všetky typy špeciálnych škôl, a to zložením skúšky špeciálnej pedagogiky na Ministerstve školstva v Prahe. Od 1. 9. 1929 zapustil hlboké korene v Štátnej ľudovej škole v Trenčíne, kde intenzívne pripravoval otvorenie pomocnej triedy pre žiakov so zdravotným postihnutím.

Štátna pomocná škola v Trenčíne bola zriadená výnosom **Ministerstva školstva a národnej osvety č. 131.065/30 zo dňa 21. 10. 1930.**

V nasledujúcich rokoch 1930-1936 Predmerský nadobudol odbornú učiteľskú spôsobilosť vyučovať nepočujúce, nevidiace a telesne postihnuté deti. Získaním odborných a najmä praktických zručností nazbieral neuveriteľné množstvo vedomostí, ktoré pretavil do praxe a riešenia výchovných problémov v pomocnej škole.

Dňa 12.1.1932 založil Zemský spolok starostlivosti o slabomyseľných na Slovensku so sídlom v Trenčíne.

Za 1. predsedu spolku bol menovaný **Viliam Gaňo**, riaditeľ ústavu pre hluchonemých v Kremnici, tajomníkom sa stal **Vladimír Predmerský**, odborný učiteľ Štátnej pomocnej triedy v Trenčíne a pokladníkom **František Tomiška**, odborný učiteľ hluchonemých v Kremnici.

Napriek v tom čase už existujúcim pomocným školám v Spišskej Novej Vsi (1924) a Košiciach (1925), bola situácia neúnosná a chýbali nielen školy/ústavy, ale najmä internáty pre obrovský počet detí s mentálnym postihnutím.

V Trenčíne v školskom roku 1933/34 fungovali stále iba 2 triedy, v ktorých sa vzdelávalo už 42 žiakov.

A keďže počet záujemcov o ústavnú starostlivosť neustále narastal, výbor Zemského spolku starostlivosti o slabomyseľných na Slovensku, na zasadnutí 23. septembra 1933 na návrh tajomníka spolku – Vladimíra Predmerského – zriadil stavebný výbor pre stavbu ústavu pre duševne chybných v Trenčíne. Stavebný výbor na základe úradného povolenia začal s organizáciou finančnej zbierky vo forme stavebných tehličiek.

V zmysle uznesenia výboru Zemského spolku zo dňa 17. 2. 1934 – spolok si prenajal od mesta Trenčín budovu bývalej epidemiologickej nemocnice na Soblahovskej ulici č. 22 a zriadil tam internát Štátnej pomocnej školy, do ktorého sa 10 prvých internátnych žiakov nasťahovalo 16. septembra 1934.

V školskom roku 1935/36 už v škole fungovali 4 triedy so 65 žiakmi, z ktorých bolo na internáte 31 detí.

Zlatou Tehličkovou podpornou akciou spolok zabezpečil finančný základ na výstavbu novej školy. So stavbou sa začalo 21.9.1938 a nová budova bola odovzdaná do užívania za necelých 16 mesiacov – 1.1.1940. Rozpočet stavby v tom čase predstavoval neuveriteľný 1 milión Kčs.

Vladimír Predmerský bol do roku 1938 členom predsedníctva Zväzu učiteľov pomocných škôl na Slovensku a v Československu. V rokoch 1945-1954 už viedol **Kabinet defektológie Bratislavského kraja**. V roku 1954 nadobro ukončil pôsobenie v terajšej Spojenej škole internátnej v Trenčíne, už na poste riaditeľa a nastúpil na miesto ústredného inšpektora na Povereníctve školstva a kultúry v Bratislave (do r. 1961). V tých rokoch zároveň prednášal externým študentom defektológie.

Jeho bohatá publikačná činnosť sa spája s odbornými periodikami **Špeciálna škola** a **Otázky defektológie**, v ktorých aktívne pôsobil aj ako člen redakčnej rady.

V roku 1959 ukončil štúdium pedagogiky a psychológie na Vysokej škole pedagogickej v Bratislave a v roku 1961 nastúpil do odboru pre výchovu defektnej mládeže vo Výskumnom ústave pedagogickom v Bratislave.

S Vladimírom Predmerským sa spája aj založenie vysokoškolského štúdia špeciálnej a liečebnej pedagogiky. Od roku 1965 s ďalšími významnými osobnosťami, napr. doc. Bažánym, prof. Brťkom, pripravovali Konceptiu štúdia špeciálnej a liečebnej pedagogiky, čo sa podarilo v školskom roku 1967/68, a to vznikom Inštitútu pre špeciálnu a liečebnú pedagogiku a otvorením interného vysokoškolského štúdia.

Vladimír Predmerský bol v roku 1967 menovaný za vedúceho Katedry špeciálnej pedagogiky na Inštitúte špeciálnej a liečebnej pedagogiky, Filozofickej fakulte UK. V nasledujúcom roku 1968, po úspešnej obhajobe dizertačnej práce, mu Vedecká rada Filozofickej fakulty UK udelila vedeckú hodnosť kandidát pedagogických vied. V roku 1971 – na základe úspešnej habilitácie bol Vedeckou radou Filozofickej fakulty UK vymenovaný za prvého docenta špeciálnej pedagogiky na Slovensku a zároveň promován na doktora filozofie.

Doc. PhDr. Vladimír Predmerský, CSc. bol členom vedeckej rady Filozofickej fakulty UK, členom Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie, zakladateľom a prvým predsedom Spoločnosti pre špeciálnu a liečebnú výchovu na Slovensku (r. 1969) a vedúcim jeho historicko-dokumentačného strediska.

Na jeho podnet zo dňa 1.marca 1981, bolo neskôr zriadené Múzeum špeciálneho školstva v Levoči – 16. novembra 1990.

Publikačná činnosť

Je až nemysliteľné, aby jeden človek, ktorého deň trvá iba 24 hodín, rovnako ako u každého z nás, zanechal tak obrovskú knižnicu odbornej literatúry – viac ako 264 titulov – monografií, odborných článkov, vysokoškolských skrípt, štúdií, recenzií, v ktorých sa sústredil na problémy psychológie, riešenie otázok výchovy a vzdelávania mentálne postihnutých detí a pod.

Vyznamenania udelené Vladimírovi Predmerskému

Počas života mu boli udelené tieto ocenenia:

Zaslúžilý učiteľ (1957)

Medaila Jána Amosa Komenského (1982)

Zlatá medaila Pedagogickej fakulty Univerzity Komenského, in memoriam (2007).

Životopis nominanta na udelenie čestného občianstva mesta Trenčín

MUDr. Silvester Krčméry, CSc. Dr. h. c.

MUDr. Silvester Krčméry, CSc., Dr. h. c. (* 5. august 1924, Trnava – † 10. september 2013, Bratislava) bol skaut, slovenský lekár, politický väzeň a katolícky disident, ktorý v časoch komunistického režimu spolu s tajným biskupom Jánom Korcom a s Vladimírom Juklom zorganizoval na Slovensku rozsiahlu tajnú cirkev. V rokoch 1951 až 1964 bol väznený. Bol jedným z organizátorov Sviečkovej manifestácie v marci 1988 v Bratislave.

Životopis

Detstvo a mladosť prežil v Banskej Bystrici, kde si ako 13-ročný chlapec poznačil do denníka: „nulla dies sine linea“ (nezaháľať ani deň; doslova: nijaký deň bez riadka). Počas svojho vysokoškolského štúdia medicíny sa Krčméry zaujímal o evanjelizovanie Ruska. Na jeseň roku 1943 sa zoznámil s chorváckym kňazom Tomislavom Kolakovičom (pravým menom Stjepan Poglajen), ktorý utiekol na Slovensko, pretože v Chorvátsku ho prenasledovalo Gestapo pre jeho odpor voči nacistickej ideológii. A takisto preto, že tak ako Krčméry aj on zdieľal snahu o evanjelizovanie Ruska a veril, že po prechode frontu strednou Európou sa mu z územia Slovenska lepšie podarí dostať na východ. Stretnutie s Kolakovičom ho ovplyvnilo na celý život. Kolakovič začal organizovať spoločenstvo Rodina, ktorého cieľom, okrem prehĺbenia duchovného života, bola príprava na prenasledovanie od rozrastajúcej sa komunistickej ideológie. Do „mesta pod Urpínom“ sa opätovne vrátil ako účastník SNP po boku profesora Kolakoviča.

Väzenie

Stal sa obeťou komunistického režimu. Bol zatknutý v noci z 26. na 27. júla 1951, keď bol vylákaný príslušníkmi Štátnej bezpečnosti pri vykonávaní si povinnej vojenskej služby v Kuřivodách, pod zámienkou pomoci chorému. Zažil krutú vyšetrovaciu väzbu (1951 – 1954) a v roku 1954 bol vo vykonštruovanom procese Vojenským súdom v Trenčíne odsúdený za vlastizradu na 14 rokov väzenia. Trest si odpykával vo viacerých väzniciach (vrátane Banskej Bystrice) a v pracovných táboroch. Po návrate z väzenia pracoval ako lekár v Podunajských Biskupiciach.

Bol spoluzakladateľom sekulárneho inštitútu Spoločenstvo Fatima (1974), ktorý sa podieľal na vydávaní samizdatovej literatúry, organizovaní krúžkov tajnej cirkvi, pašovaní náboženskej literatúry na Slovensko i do ZSSR a položil základy rodinných a mládežníckych kresťanských hnutí (vrátane eRka – Hnutia kresťanských spoločenstiev detí).

Vo vysielaní Hlasu Ameriky v roku 1984 bol označený za „jedného z najstráženejších a najsledovanejších v ČSSR“. Stál pri zrode Sviečkovej manifestácie (25. marec 1988), ktorá slovami terajšieho nemeckého prezidenta „otvorila cestu k pádu Berlínskeho múru“ a Novembru '89.

Už od vysokoškolských čias organizoval evanjelizáciu študentov, učňov, neskôr aj narkomanov, alkoholikov i väzňov. Bol blízko ľuďom na periférii, poslúžil každému v duchu hesla: „... aby sa nám každý stal rodinou“. Dominik Tatarka ho nazýval „apoštolom“, František Mikloško „pilierom tajnej cirkvi“ a „žijúcou legendou“.

Jeho životný príbeh ocenil Ján Pavol II. udelením Radu sv. Silvestra. Dňa 1. januára 2013 mu prezident Slovenskej republiky Ivan Gašparovič udelil Rad Ľudovíta Štúra I. triedy. Získal cenu Nadácie Jána Langoša, čestné občianstvo mesta Banská Bystrica, čestné občianstvo mestskej časti Bratislava-Ružinov. Prvé námestie po Vladimírovi Juklovi a Silvestrovi Krčmérymu pomenovala obec Šintava (2014). Pre hudobného skladateľa vážnej hudby Lukáša Borzíka sa stal inšpiráciou pre napísanie symfonickej skladby a Ľubomír Feldek o ňom napísal divadelnú hru Nepolepšený svätec, ktorá sa hrá na doskách Slovenského národného divadla. V roku 2019 sa pripravuje rozhlasová hra i predstavenie hry Nepolepšený svätec v zahraničí.

Silvester Krčméry svoje pevné zásady nezradil ani pod nátlakom moci, eštebáckych výsluchov a komunistických lágrov. Celý život zasvätil pravde, viere a jej šíreniu. Jeho postoje sa stali vzorom a oporou pre mnohých nasledovníkov v zápase o slobodu v čase fašizmu i komunizmu.

V roku 2021 sa začal na Slovensku sláviť 24. jún ako Deň pamiatky obetí komunistického režimu. V tento deň – 24. jún 1954 – Silvester Krčméry pred súdom v Trenčíne povedal: „Vy máte v rukách moc, ale my máme pravdu!“ Jeho reč na súde má nadregionálny charakter. „Bez jedinej korektúry by ju mohla prevziať Všeobecná deklarácia ľudských práv,“ tvrdí spisovateľ Ľubomír Feldek.

OZ Nenápadní hrdinovia pri tejto príležitosti pripravilo nové vydanie publikácie Silvo Krčméry určené hlavne stredoškólakom. Jej vydanie doteraz podporil Trnavský samosprávny kraj a Prešovský samosprávny kraj.

Hrob Silvestra Krčméryho

Silvester Krčméry je pochovaný v Bratislave na Martinskom cintoríne na Trnavskej ceste. Hrob sa nachádza v sektore 22, číslo 762. Nápis na hrobe: MUDr. SILVESTER KRČMÉRY.

Životopis nominanta na udelenie čestného občianstva mesta Trenčín

Mária Holoubková Urbasiówna

Mária Holoubková - Urbasiówna pochádzala z Poľska, narodila sa 3. apríla 1898 na predmestí Cieszyna, celý svoj pracovný život zasvätila Slovensku a Trenčínu. Začínala v Trenčianskych Tepliciach, kam prišla po roku 1918 s mamou a bratom, licenciu na vedenie ateliéru a výrobu pohľadníc dostala ako 21-ročná o rok neskôr.

V roku 1919 si otvorila vlastný fotoateliér v Trenčianskych Tepliciach. Kúpeľné mesto, v ktorom tvorila a pracovala, jej ponúkalo veľa možností stretávať sa s rôznymi osobnosťami. Neskôr ateliér presťahovala do Trenčína a pomenovala ho ako *Foto Holoubková*. S mestom Trenčín sa spája aj jej osudová láska. V roku 1932 sa vydala za českého maliara *Jozefa Holoubka*, ktorého spoznala práve v Trenčíne, v hoteli Tatra. Viedla čulý spoločenský život a stretávala sa s elitnými osobnosťami. Pred objektívom jej pózoval prezident T.G. Masaryk, Andrej Hlinka, Ján Golian, či Edvard Beneš a mnoho ďalších známych česko-slovenských osobností.

Okrem fotografovania a podnikania bola aj spolumajiteľkou spoločnosti *Tatrafilm*. Popri fotografovaní sa venovala natáčaniu dokumentárnych filmov. S obľubou zachytávala prírodu, architektúru a folklór. Vďaka jej tvorbe sa nám zachovala vizuálna pamiatka na mnohé mestá pred ich masívnou urbanizáciou, tak ako to bolo aj v prípade Považskej Bystrice a okolia. Jej „*dopisnice*“ patrili k prvým pohľadniciam, ktoré sa vyrábali fotografickou cestou a pracovala výhradne so sklenými platňami negatívov. Žiaľ, v roku 1955 zasiahol do jej podnikania komunistický režim a musela s ním skončiť. Mária Holoubková Urbasiówna sa dožila úctyhodných 106. rokov a oprávnene ju môžeme označiť za novátorskú a cieľavedomú ženu, ktorej dielo a činnosť ostáva obdivované dodnes. Zomrela v roku 2004 vo veku 106 rokov v Trenčíne.

Životopis nominanta na udelenie ceny mesta Trenčín

PhDr. Oľga Hodálová, rodená Sláviková

Dátum a miesto narodenia: 10. novembra 1946 v Martine

Vzdelanie:

- 1962- 1966 Stredná umelecko-priemyselná škola sklárska v Železném Brode
- 1966- 1971 Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave, katedry pedagogickej psychológie a filozofie
- 1975 obhájila na FFUK BA rigoróznú prácu a získala titul PhDr. z psychológie

Významnou súčasťou jej odbornej činnosti bola publikačná činnosť v odborných časopisoch ako Detská psychológia a patopsychológia, Prednášková a výchovnovzdelávacia činnosť - najmä pre pedagogické rady škôl a ZRPŠ, výskumná činnosť v rámci poradenskej psychológie.

- Pôsobila na viacerých odborných pracoviskách: 1971 založila a následne 20 rokov viedla Okresnú pedagogicko-psychologickú poradňu v Trenčíne, ktorá funguje dodnes ako renomované odborné pracovisko
- 1974-1991 pôsobila ako súdny znalec Krajského súdu v odbore psychológia
- 1971- 1991 bola členkou Slovenskej psychologickéj spoločnosti a Slovenskej lekárskej spoločnosti
- 1993 spolu s manželom a synom založila firmu Herbaria s.r.o., firma sa venuje obnove a správe nehnuteľností najmä v centre mesta Trenčín ako i developerskej činnosti, dnes vo firme pôsobí aj ďalšia generácia, vnuk Martin
- Od r 2013 obnovila Židovskú náboženskú obec v Trenčíne, ktorá je v súčasnosti pevnou súčasťou slovenského zväzu. Bola opakovane zvolená za jej predsedníčku a už druhé volebné je tiež vo funkcii podpredsedníčky ÚZZNO v SR. Následne rozbehla rekonštrukciu synagógy, ktorá v roku 2025 získala hlavnú cenu za reštaurovanie Pamiatok a múzeí a viaceré nominácie za obnovu. Naštartovala medzináboženský dialóg, kultúrnu a sakrálnu činnosť v synagóge, aktívne sa podieľa na rozvoji spolupráce s Mestom, EHMK 2026 a medzinárodnej prezentácii /konferencie, články, a pod/.

V roku 1966 sa vydala za svojho manžela Ing. Petra Hodála, s ktorým vychovala dvoch synov Petra a Martina. Dnes sa teší z piatich vnúčat.

Osobný profil a odkaz:

V Trenčíne žijem prakticky od narodenia, som patriot a snažím sa, aby trenčianska židovská komunita bola pevnou súčasťou mesta a svojou činnosťou prispievala k jeho kultúrnemu a sakrálnemu životu. Moja rodina sú Trenčania už v piatej generácii. Naša rodinná firma Herbaria prevzala názov známej trenčianskej likérky Herbária, ktorá patrila môjmu otcovi Pavlovi Stiglitzovi. Jeho fľaše s plastickým trenčianskym hradom sú už muzeálnym artiklom.